

New What's Up Textbook 5

Läraranvisning punktskrift

Verksnummer: 41033

Den här läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den.

Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom att visuellt beroende innehåll omarbetas. Målet är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående som de övriga i klassen.

Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till om de förvaras liggande. Den tillfälliga lukta, som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta, hinner också avta tills de ska användas av eleven.

Har du frågor, eller vill dela med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok, mejla till anpassningsfunktionen@spsm.se.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: New What's Up Textbook 5

Författare: Maria Göransson, Agneta Hjälms, Karl-Erik Widlund, Andy Cowle

ISBN: 978-91-523-5295-3

Innehåll

Generella förändringar av boken.....	1
Sidspecifika förändringar	3
Till läsaren	5
Pedagogiska tips	6
Bildbeskrivningar	7

Generella förändringar av boken

Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- Kapitelordlistorna finns i punktskrift efter respektive kapitel.
- Alfabetisk ordlista finns i en egen volym.
- Innehållsförteckningen finns i två versioner: en kort med rubrikerna i boken och en med samma innehåll som originalboken.
- Rutor i den anpassade boken skrivs med kolon-rader med en rubrik till rutan, till exempel: Focus, Phrases och Words.
- Inga ord är markerade med fetstil eller kursiv stil.

Bilder

- Till boken finns en svällpapperskarta över Nye Zeeland. Notera att det finns några fler städer markerade i den taktila kartan än vad originalboken visar.
- I den anpassade boken finns bildbeskrivningar till de bilder som tillför texten något (läs dem sist i detta dokument). Om bilden är ett foto så står det i beskrivningen, alla andra bilder är teckningar. Beskrivningarna är korta. Ge gärna eleven mer information om bilderna om ni diskuterar dem i klassen.
- Små bilder kan skrivas i en parentes i texten. Exempel från sidan 14:
Today it's sunny. (soligt)
- Bildordlistor skrivs som gloslistor i den anpassade texten, som på sidan 14:
coffee kaffe
tea temilk mjölk

Sidspecifika förändringar

Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar. Det kan också vara sidspecifika instruktioner till dig som lärare, till exempel att ta fram konkret material.

20

Uppgift 1. Listan skrivs:

1. Fraser äter glass.
2. Karen och Olivia flyger med en pappersdrake.
3. Neil pratar i telefon.
4. Olivia, Fraser, Karen och Neil går längs stranden.
5. Karen köper souvenirer.
6. Karen, Olivia, Neil och Fraser äter mat/har en picknick på stranden.

35

Uppgift 2 och 4 hänvisar till bilderna i boken. Eleven har i den anpassade boken fått en parentes med texten:

(Välj bland personerna i listan.)

I listan med de olika personerna finns parenteser med översättningar av de olika yrkena.

36

Här finns fonetiska tecken. Läs mer om hur detta skrivs i punktskrift i Punktskriftsnämndens skrifter (läs mer under Pedagogiska tips nedan).

60-62

Alla bilder som illustrerar Gandhis liv är inte beskrivna, se bildbeskrivningarna.

78

Bildens olika skyltar från hus och gator står i en lista (i samma ordning som ljudfilen). Rita gärna kartan på en ritmuff och ta med så mycket information som eleven klarar.

Några ord är översatta i den anpassade boken såsom: hospital, library, school, theatre, petrol station, supermarket och så vidare, men inte ord som betyder samma på svenska eller som är gatunamn.

80

Figurerna är beskrivna i löpande text:

5. Listen and repeat.

(Här finns fem personer med olika frisyrier.)

long, curly, blond hair moustache

långt, lockigt, blont hår och mustasch

long, straight, dark hair
långt, rakt, mörkt hår
short, straight, grey hair
kort, rakt, grått hår
bald
skallig
beard
skägg
short, curly, red hair
kort, lockigt, rött hår

81

Figurerna flyttade till före uppgift 7

Jack Smith (grön jacka, blå jeans, bruna kängor)

Claudia Martinez (blå jeans, röd top, röda skor)

Susan Scott (blommig klänning, blå skor)

Charlie Parker (t-shirt med brittiska flaggan, blå shorts, blå sportskor)

Julie Kerr (vit tjock tröja, blå kjol, vita sandaler)

Till läsaren

I den pedagogiskt anpassade boken återfinns en text som riktar sig till eleven och som kan vara bra att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Samma text hittar du här. Läs denna text tillsammans med eleven!

- I din bok finns glosorna i slutet av varje kapitel (i originalet finns de i slutet av boken).
- Ordlistan finns i en egen volym.
- Viktig grammatik finns i rutor med rubriken: Focus.
- De flesta bilderna har bildbeskrivningar. Det är mest teckningar i boken men när det är ett foto så står det i foto beskrivningen.
- I originalboken finns många små bilder istället för text. I din bok står några ord i en parentes istället för bilden.
- Talljud, fonetik, skrivs speciellt i svartskrift och i din anpassade bok. Gå igenom detta med din lärare.
- Det finns inget facit i boken.

Lycka till!

Pedagogiska tips

I detta avsnitt hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.

- Gå igenom svällpapperskartan tillsammans med eleven enskilt innan den ska användas. Sätt gärna upp den på väggen eller på en dörr i klassrummet så eleven lätt kommer åt den och på så vis kan hänga med i var någonstans de olika berättelserna utspelar sig.
- Rita gärna kartan över London taktilt på ritmuff eller med sensational blackboard. Ni kan även rita med vanligt papper och en vaxkrita om ni spänner upp ett myggnät på kartong och lägger pappret på.
Sensational blackboard köps via SPSM, beställningsnummer 10326.
Ritmuff köps via Iris www.irishjalpmedel.se
- Placera ett gem i punktskriftsboken som ett bokmärke så eleven hittar tillbaka. Häftmassa/vaxsnören kan markera olika ord eller svar i texten.
- Om eleven svarar på uppgifter i datorn uppmana då eleven att göra en mapp i datorn för engelska. I den mappen ska en mapp finnas med den här bokens namn. Däri ska eleven spara arbetsdokument till boken. På så vis blir det ordning och reda i datorn och lättare att hitta för eleven.
- Uppmana eleven att läsa texten till läsaren där det står hur den anpassade boken är upplagd.
- I den här boken finns fonetik. Skriften *Fonetik och punktskrift* som Punktskriftsnämnden gett ut, gäller för tryckt 6-punktskrift. Beställ den via <https://www.mtm.se>, ladda ned den som PDF eller låna den på ditt bibliotek. För att underlätta skolarbetet är det viktigt att alltid gå igenom nya tecken med eleven.

Bildbeskrivningar

Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Omslag

2 bilder

- Graffiti på en vägg. En kvinna har på sig en hjälm som täcker halva ansiktet.
- Foto av ett par fötter som går balansgång på ett räcke.

Insida pärm

Karta över London. Här syns floden The Thames som rinner genom staden. Över den går flera broar. Här finns flera parker, små som stora, t.ex. Hyde Park och Saint James's Park. På kartan finns olika berömda stadsdelar, byggnader, trafikplatser och gator markerade:

Stadsdelar: Soho, Covent Garden, Chinatown.

Byggnader: Madame Tussauds, Marble Arch, Hamleys, Buckingham Palace, Westminster Abbey, British Museum, Saint Paul's Cathedral, Tate Modern, The Globe, London Eye, Big Ben, Houses of Parliament, Tower of London.

Trafikplatser: Piccadilly Circus, Trafalgar Square, Tower Bridge.

Gator: Oxford Street, Regent Street, Bond Street, Park Lane, Baker Street, Charing Cross Road, Whitehall.

Insida pärm

Karta över Nya Zeeland.

Städer på Nordön, North Island:

Auckland

Hamilton

Napier

Wellington

Städer på Sydön, South Island:

Christchurch

Dunedin

Hav väster om Nya Zeeland: Tasman Sea.

Hav öster om Nya Zeeland: Pacific Ocean.

6

Familjen Clark åker båt. Ombord finns även deras hund. I vattnet längre bort syns ett odjur!

10

Foto av Loch Ness-odjuret. En suddig bild visar ett litet huvud på en lång hals. Den tittar upp över vattenytan.

11

Två små, söta sjöodjur badar i vågorna:

Bessie: Hey, Nessie. Your face is green.

Nessie: I know, Bessie. I'm seasick.

12

Familjen Clark äter frukost. Fraser plockar fram mat ur kylskåpet.

16

Olivia ligger på en handduk och solar på en strand. Fraser flyger med en pappersdrake och håller i en glass samtidigt!

16

Fraser flyger med sin pappersdrake och spiller glass på en tjej som solar!

17

Fraser ger tjejen som fått glass på sig sin handduk. Tjejen skrattar.

17

Karen och Olivia hälsar på varandra.

18

Karen pratar i mobilen.

19

Fraser, Neil, Karen och Olivia går längs piren (en stor hög brygga ut i vattnet).

21

Fiskarna Romeo och Juliet. Romeo äter glass och spiller på Juliet! De säger:

Romeo: I love strawberry ice cream.

Juliet: Watch out! It's dripping on my back.

22

Foto av Brighton Pier. Det är en stor brygga ut i vattnet. Längst ut finns ett nöjesfält.

22

Foto av en karusell med karusellhästar som du kan du sitta på medan karusellen går runt.

22

Foto av två tjejer som hoppar på trampoliner (stora studs mattor).

22

Foto av en tjej som sitter i en båt formad som en trästock. Den går i en sorts berg-och-dal-bana i vatten. Vattnet skvätter.

22

Foto av en liten flicka som sitter i en hoppborg.

23

Foto av en karusell. Den har långa armar som slänger folk upp och ner och högt upp i luften! Folk sitter fast i stolar med spännen över axlarna.

23

Foto av en berg-och-dal-bana som gör en loop. Vagnarna är helt upp och ner. Folk sitter fast i vagnarna med spännen över axlarna.

23

Foto av radiostyrda bilar. Fullt med små bilar kör runt på en bana. Det är trångt och bilarna krockar med varandra.

23

Foto av en spelhall med olika datorspel.

27

Fraser kör på en kvinna med kundvagnen. Hon ramlar ner i en frysdisk!

27

Fiskarna Romeo och Juliet. Det ligger en kniv och en gaffel på botten av akvariet. De säger:

Romeo: We need fish fingers.

Juliet: Why?

Romeo: Because I can't hold my knife and fork!

31

Två spöken klädda i lakan. De säger:

- You are dirty, Ghostav. Get undressed.
- All of it?
- Yes, I really must do the washing today so we need to change sheets.

32

Ett alfabet-spel. I ett rutnät ska ord läggas med bokstavsbrickor. Här finns orden father och monkey lagda.

33

Fiskarna Romeo och Juliet. En av dem har mask och snorkel på sig och på botten av akvariet ligger dykartuber.

Juliet: What do you want to be when you grow up?

Romeo: I want to be a diver.

42

6 bilder av Nya Zeeland

- Karta över Nya Zeeland som har två stora och några mindre öar.
- Nya Zeelands flagga är blå. I övre vänstra hörnet finns Storbritanniens flagga. På den högra delen av flaggan finns stjärnbilden Södra korset med fyra stjärnor.
- Foto av en maori-kvinna som har en tatuering på hakan.
- Foto av en tjej som paddlar kajak.
- Foto av en kiwi-fågel. Den har en rund kropp, mycket små vingar, litet huvud och lång näbb.
- Foto av en weta som är en stor insekt som liknar en syrsa. Den är mellan 6 till 10 centimeter lång.

43

Karta över Nya Zeeland.

Städer på Nordön, North Island:

Auckland

Hamilton

Napier

Wellington

Städer på Sydön, South Island:

Christchurch

Dunedin

Hav väster om Nya Zeeland: Tasman Sea.

Hav öster om Nya Zeeland: Pacific Ocean.

45

Killarna Jeremy och Alan och tjejen Natalia står vid en grind till ett slott.

46

Det regnar på dem.

46

Dörren till slottet är öppen. Natalia har en ficklampa. Jeremy håller i sin mobil.

47

Alan försöker öppna dörren som nu är stängd. Bakom honom står Natalia ...

47

Alan ligger på marken, Jeremy sitter bredvid honom. Bakom honom står Natalia med blod runt munnen!

51

Två elefanter. Den ena skriver ett brev med snabeln:

- Why don't you use a computer instead?
- I'm afraid of the mouse.

52

Mr Clark ligger i en sjukhussäng. Bredvid honom står en sjuksköterska. Han har blåmärken lite överallt. Han har gips på ett ben, ena armen och ena handens fingrar.

53

Fiskarna Romeo och Juliet. Romeo ligger på botten av akvariet:

Juliet: What happened?

Romeo: An elephant stood on me.

58-59

3 foton av elefanter.

- En elefant håller snabeln över huvudet, den ser ut att trumpeta.
- En flock elefanter. Flocken består av både vuxna och ungar.
- Två elefanter hälsar, de rör varandra med snablarna.

60

Bild 2. En ung Gandhi studerar. Det står en brittisk flagga på hans skrivbord.

61

Bild 5. Den typiska bilden av Gandhi. Han har enkla kläder av vitt tyg som är svepta kring hans kropp. Bakom honom står den spinnrock som han använde för att spinna garn till de tyger han vävde själv.

61

Bild 6. Gandhi sitter i fängelse och matstrejkar. Hans kropp och tunn och utmärglad.

62

Bild 7. Gandhi vandrar tillsammans med många andra män.

62

Bild 9. Gandhi mördas. Han ligger på marken och från honom rinner blod. I bakgrunden är en man fasthållen av två män. Förskräckta och förtvivlade människor sitter på huk och ser ut att gråta.

66

Indiens flagga har tre ränder i orange, vitt och grönt. I mitten finns en bild av ett hjul.

66

Foto av en lärare och elever i ett klassrum. Här syns flickor som alla har vita blusar och blå kjolar.

66

Foto av ett tåg. Det är så fullt av män att några hänger ut genom dörrarna!

66

Foto av Jamal. Han har en turban på huvudet.

67

Foto av en ko som ligger mitt på vägen!

67

Foto av Taj Mahal. Det är en vacker, stor byggnad med ett lökformat tak. Runt byggnaden finns fyra spiror och en vacker park.

68

Foto av en tjej som tänder lyktor.

68

Foto av en tallrik med ris, olika grönsaksröror och grillad kyckling. Här syns en hand som tar ris med fingrarna.

69

Två korpar som pratar:

- Hi, nice haircut.
- Yeah. I had my wings clipped, too. Same price.

70

Foto av en familj som går i en fängelsehåla. De får huka sig eftersom det är lågt i tak.

70

Graffitimålning på en mur. Här syns en tjej med benen i kors.

70

Foto av The London Eye som är ett jättestort pariserhjul. Det ser ut som ett cykelhjul med små vagnar. När du är högst upp i hjulet är du 170 meter upp i luften!

71

Foto av slottet: Tower of London.

71

Foto av en bagagevagn som är halvt inkörd i en murad vägg! På en skylt står det Platform 9 3/4. En kille med en Gryffindorhalsduk håller i vagnen.

75

Olivias mobil blir stulen av två ungdomar på en moped!

77

Karta över Elm Street.

I listan står husen som finns på vänster sida följt av huset mitt emot (på höger sida).

Hotel – Tourist Information

Bus Station – Supermarket

Theatre – Bank

Museum – Café

77

Fiskarna Romeo och Juliet.

Juliet: Let's have fish and chips today. How do I get to the fish market?

Romeo: Swim under the bridge and turn left. I'll eat the chips. I'm allergic to fish.

83

ung kvinna – gammal man

lång ung man – kort pojke

stor hund – liten hund

billig liten blå handväska – dyr stor vit handväska

bekväm grå fåtölj – obekväm orange stol

85

En flicka som tittar förvånad på en polis. Polisen rider på en käpphäst och säger: Well, I'm allergic to real horses.

93

Två rånare står vid en juvelerbutik. De har båda rånarluvor på sig.

- Help! I can't see anything.
- You forgot to cut out holes for your eyes, you twit!

95

Foto av en hög med guldsmycken.

96

Karim sitter fastbunden på en stol. Framför honom sitter en stor hund som visar tänderna.

97

Karim filmar männen som kör fiskebåten.

98

Karim klättrar ur båten. Den arga hunden försöker bita honom.

99

Karim är i vattnet. Han har en livboj runt sig. Båten brinner!

100

Karim ligger i en sjukhussäng. Bredvid honom sitter hans mamma och pappa.

101

En kille pratar med sin mamma:

- What did you learn in school today?
- Not enough, I have to go back tomorrow.

107

Foto av två tjejer som leker "Tetherball". De slår på en boll som hänger i ett snöre. Snöret sitter fast i en hög stolpe.